

Een blik op het Mattheüsevangelie

door: Kris Tavernier

Mattheüs

De vier evangeliën (inleiding)

In Openbaring 4:6,7 vinden we vier dieren (of; levende wezens) bij de troon. Deze komen respectievelijk overeen met de vier evangeliën. Het eerste dier is een leeuw, de koning van de dierenwereld: Mattheüs, Jezus Christus voorgesteld als de Messiaanse Koning. Het tweede is een rund, een werkdier: Markus, de werkende Dienstknecht. Het derde heeft het gelaat van een mens: Lukas, de Zoon van God die Mens geworden is om het verlorene te zoeken en te redden. Het vierde is een vliegende arend, een arend die hoog vliegt boven alle andere vogels en alles vanuit de hemel beziet: Johannes, Christus als de eeuwige Zoon van God.

Zo zijn er dan telkens twee evangeliën die elkaar aanvullen. Mattheüs belicht de Koning, terwijl Markus Hem als de Dienstknecht voorstelt. Lukas belicht zijn Mens-zijn, terwijl Johannes zijn Godheid in het licht stelt.

Inleiding

Mattheüs is niet voor niets het eerste evangelie van de vier, het vormt namelijk de brug van het OT naar het NT. Het vormt de brug van Gods handelen met Israël naar Gods handelen met de gemeente.

Hoewel er tussen het tijdsbestek van het OT en het NT zo'n 400 jaar van 'stilte' is betekent dit niet dat het Joodse volk alle verwachting van de Messias-Koning verloren had. Het Joodse volk werd overheerst door de Romeinen (64 v. Chr.). Vóór de Romeinen hadden de Grieken hen overheerst (320 v. Chr.), daarvoor was er het Medisch-Perzische rijk (520 v. Chr.), weer daarvoor was het Babel (600 v. Chr.) dat de heerschappij van Assyrië (720 v. Chr.) had overgenomen. In 142 v. Chr. slaagden de Joden erin nog even onafhankelijk te zijn door de opstand van de Makkabeeën, totdat Rome kwam. Het was echter maar een glimp van de glorie tijd rond 1000 v. Chr. onder de koningen David en Salomo. Van een koning was al helemaal geen sprake meer.

De Koning die komen zou

Daar stond het volk dan met al zijn profetieën over de Koning van Israël. Kunt u zich enigszins de impact van het eerste vers van het Mattheüs evangelie voorstellen? 'Geslachtsregister van Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham'. De Heer Jezus wordt meteen voorgesteld als de rechtmatige troonopvolger van David en de drager van de beloften aan Abraham gedaan.

Waarom deze omgekeerde volgorde, Abraham leefde chronologisch toch eerder dan David? Omdat Hij allereerst kwam voor het Joodse volk om daar te regeren en dan zijn zegen uit te dragen over de gehele aarde (Hd. 3:26, overeenkomstig de volgorde in de beloften aan Abraham gedaan in Gn. 12:2-3). Het is dan ook enkel in dit evangelie dat de wijzen uit het Oosten vermeld worden, die de koning der Joden kwamen begroeten (Mt. 2:1-2). Het is ook enkel in dit evangelie dat de vlucht naar Egypte en de kindermoord van alle jongetjes jonger dan twee jaar vermeld wordt (2:13-18). Voor Herodes (en Rome) was de geboorte van de koning der Joden immers een bedreiging. Vervolgens is het enkel in dit evangelie dat de prediking van Johannes de Doper als volgt wordt omschreven: 'het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen' (3:2).

Tenslotte wil ik nog opmerken dat de bergrede geen (zoals veel te vaak wordt gezegd) handleiding is om moreel verantwoord te handelen volgens een NT denkkader. Dat het moreel onderwijzend is, is een feit. Toch is het allereerst een oorkonde over de absolute gerechtigheid in het koninkrijk van de Koning (Mt. 6:33). Daarin zal geen rechtsverkrachting (vgl. Jes. 5:7, Ez. 9:9) bestaan zoals nu door bijv. "procedurefouten".

Het Mt.-evangelie is aanvankelijk een evangelie dat aan de Joden gericht is. Vandaar dat er een grote nadruk komt te vallen op profetieën uit het OT en er meer aangehaald worden dan in de andere evangeliën. Zo wordt bewezen dat Jezus Christus de verwachte Messias-Koning is.

Van een zichtbaar naar een verborgen koninkrijk en terug

Dat is allemaal mooi, kunt u nu denken, maar er is toch maar weinig van terecht gekomen, om niet te zeggen helemaal niets. Dat is waar. Het feit dat er toen geen koninkrijk is opgericht onder de heerschappij van Jezus Christus is te wijten aan het feit dat het volk zich niet heeft bekeerd (Mt. 11:20-24) en dat Hij verworpen is geworden (12:22-30). Als we nog eens goed kijken naar het geslachtsregister, dan zien we daar een telling van 3 x 14 geslachten (1:17). Als we de geslachten dan inderdaad natellen blijkt in de derde reeks de dertiende 'Jezus' te zijn en de veertiende 'Christus'. De dertiende en de veertiende zijn echter wel één en dezelfde persoon (vs. 16). Wat is de betekenis hiervan? Hd. 2:36 is verhelderend: 'dat God Hem en tot Here en tot Christus gemaakt heeft, deze Jezus, die gij gekruisigd hebt'. Dit vers staat na Hd. 2:32-35 waarin staat dat God diezelfde Jezus uitermate verhoogd heeft. De mens Jezus is verworpen maar komt terug en dan zal verwerping onmogelijk zijn. Want dan zal Hij de 'wederoprichting van alle dingen bewerkstelligen' (Hd. 3:21).

Zo is het koninkrijk dus zichtbaar geweest (de Koning was er), maar het is nu onzichtbaar (de Koning is in de hemel) en zal zichtbaar zijn (de Koning komt uit de hemel, Op. 19:11-16).

Het verborgen koninkrijk

Is het evangelie dan maar op te bergen totdat het koninkrijk van de Koning baan breekt? Neen! Nu moeten we eens goed op 'plaatsen' gaan letten.

Ik begin in Mt. 10:6 waar gesproken wordt over het 'huis Israëls'. Israël wordt vergeleken met een huis en daarnaar zendt de Heer Jezus zijn discipelen, ze mogen naar nergens anders gaan (vs. 5). Zoals ik al eerder schreef dat Jezus eerst tot zijn volk kwam.

Daarna gaat de Heer Jezus voort met te leren en te

prediken 'in hun steden' (11:1).

In hoofdstuk 12:14, 22-37 vinden we dan de absolute verwerping van de Heer Jezus. Het gesprek gaat echter nog steeds voort ('toen antwoordden Hem'; 12:38) ('terwijl Hij nog sprak') tot 13:1. Dan gaat Hij 'het huis' uit. Denk maar terug aan het 'huis Israëls'. Opmerkelijk is bovendien dat Hij daarna in gelijkenissen begint te spreken, zodanig dat de discipelen zich daarover verbazen (13:10). De reden die Hij aanvoert is dat zij de **geheimenissen** van het koninkrijk mogen kennen. Het koninkrijk krijgt zijn verborgen karakter! Het is voor zijn discipelen.

Ik maak nu een sprong naar Mt. 16. Opnieuw (zoals in 12:38vv.) vraagt Israël om een teken (16:1). We lezen dan dat Hij hen 'verliet en heen ging' (vs. 4) op weg naar Caesarea Filippi (vs. 13). Dat ligt helemaal in het noorden buiten het gebied van Israël. Pas daar krijgen zijn discipelen een blik op het grootste geheimenis: Hij zal een gemeente bouwen (vs. 18)! En dan pas begint Hij aan zijn discipelen te tonen dat er Hem een lijdensweg te wachten staat (vs. 21).

Het koninkrijk is nu nog steeds in verborgen vorm op deze aarde. Maar de principes van zijn koninkrijk zijn even geldig als wanneer Hij zijn koninkrijk openlijk zal oprichten. De gelovigen worden in dit evangelie gezien als gehoorzame discipelen en volgelingen van de Heer Jezus, die de wil van de Vader doen (Mt. 12:50). Die trouw vechten voor de uitbreiding van het koninkrijk (Mt. 28:19) tot de dag dat deze verborgen vorm voleindigd wordt (vs. 20). Kan de Koning op u rekenen?

Tot slot: het is wonderlijk mooi hoe de verheerlijking op de berg (Mt. 17), volgt op de eerste aankondiging van het lijden. Wat moet het een troost geweest zijn voor de drie discipelen die erbij waren om de toekomstige heerlijkheid van de Heer Jezus Christus te zien. Lijkt de strijd ons soms te zwaar? 'Indien wij delen in zijn lijden, is dat om ook te delen in zijn verheerlijking' (Rm. 8:17b).

Weest trouw en houdt goede moed!

Oorsprong: KT 11-04-2006

Zie ook:

[Een blik op het Mattheüsevangelie](#)

[Een blik op het Markusvangelie](#)

[Een blik op het Lukasevangelie](#)

[Een blik op het Johannesevangelie](#)